

“ТАСДИКЛАЙМАН”

Зарафшон магистрал тизимидан
фойдаланиши бошқармаси бошлигини

 А.З.Каримкулов

ТЕХНИК ТОПНИРИК

Илмий тадқикот ишининг мавзуси: Равотхўжа тўғонида хамда гидроузел тармоғи ҳудудларида гидротехник ишоотларнинг хавфсиз ишилаши, сув таъминоти барқарорлигини таъминлашда зарурий чора-тадбирлар ва тавсиялар ишлаб чикиш.

Хозирги кунда Равотхўжа гидроузели хамда гидроузел тармоғи ҳудудларида ўзан жараёнларининг морфологик параметрлари тадқикотлар асосида ўрганилади. Сув таъминотини бошкаришда юзага келаётган ўзан жараёнларини ўрганиши натижасида хар турдаги окинди, лойка чўкиндиларининг окиб келиши оқибатида сув ишоотларида сув туби сатҳининг кўтарилиши, бўйлама чукурликларининг ўзгариши, сув хажминининг катта микдорда салбий ҳолатларни олдини олиш, талабдаги сув таъминотини етказиш, ўзан жараёнларини ростлашда тадқикот ишлари олиб борилиб, чора-тадбир белгилаш кечиктириб бўлмас вазифалар хисобланади.

Ишининг мақсади: Равотхўжа гидроузелининг белгиланган ҳудудлари бўйича барча морфологик ҳолатлари, ўзан тубининг кўмилиши ёки ювилишини ўрганишдан иборат бўлиб, бунинг натижасида ўзаннинг сув ўтказиш қобилятини ошириш ва чора-тадбирлар белгиланади. Сув оқимини ростловчи мавжуд гидротехник курилмаларни мустахкамлаш, зарурий ПК ларда ушбу шпора курилмаларни курилиши ва чора-тадбирлар бўйича тавсиялар ишлаб чикиш ва амалётга тадбиқ этиш.

Талабдаги сув таъминотини етказилишида ўзанни ростлаш, бошқариш чора-тадбирларини белгилаш, сув оқимини мўтадиллигини

яхшилаш йўли билан эришишни, сув таъминотини яхшилаш ҳамда сув ишоотидаги мавжуд техник носозликларни бартараф этиш чора-тадбирларни амалийтда ўрганиб, тегишлик тавсияларни ишлаб чикиш.

Ишининг вазифалари:

Максадга эришиш учун куйидаги вазифаларни амалгаошириш зарур. Худудларда морфологик ўзан жараёнларини ўрганиш, барча параметрлар бўйича тадқикот-ўлчов ишларида аникланган маълумотлар тахлили. Келган, Келаётган окинди, лока чўкиндилардан канал тубини тозалаш, ростлаш, аникланган чап қирғок ювилишиш худудлари ҳавфини олдини олишда, техника воситаларини жалб килишда зарурий чора-тадбирларни амалга оширишнинг илмий асосланган тавсияларини ишлаб чикиш.

Асосий техник-иктисодий қўрсааткичлар: Тадқикот ишидан олинадиган натижаларни тадқикот обьекти Равотхўжа гидроузелида кўлланилиши, гидроузел ва унинг гидротехник иноотларидан самарали фойдаланиш бўйича амалиётда кўлланиши учун илмий кўлланма хисобланади.

Илмий-тадқикот ишини амалга оширишдан кутилаётган натижалар: Тадқикот натижаларига асосан Равотхўжа гидроузел худудларида ўзан жараёнларини, келаётган чўкиндиларни камайтириш, ростлаш ҳамда пастги бъефдаги сув ишоотларининг хозирги техник носозликлар аникланиб, бартараф этиш тадбирлари белгиланади. Аникланган тадқикот натижаларига кўра сув оқимини ростловчи курилмаларнинг мустаҳкамлигини ошириш, иктиносий самара берувчи шпора ва дамба курилмаларининг жойларда жорий этилиши таъминланади. Сув ўтказиш қобилятини кўтариш, сув оқимини ростлаш ва талабдаги сув таъминотини трансчегаравий худудларга етказилишини таъминлаш, қирғок бўйи худудларини химоя килиш ишлари бўйича тавсиялар ишлаб чикилади.

Илмий-тадқиқот иши жорий килинадиган объект: Равотхўжа тўғонида ҳамда гидроузел тармоғи ҳудудларидағи гидротехник иншоотларнинг хавфсиз ишлаши, сув таъминоти баркарорлигини таъминлашда зарурий чора-тадбирлар ва тавсиялар ишлаб чикиш илмий-тадқиқот ишининг натижалари Самарканд вилояти Зарафшон магистрал тизимидан фойдаланиш бошкармаси тассаруфидаги Равотхўжа гидроузели эксплуатациясида фойдаланиш учун жорий этилади.

Бошкарма бошлиғи ўринбосари

ТИТЭ ва ГИФ шўбаси бошлиғи

А.Салимов

О.Қаршиев